

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 763/2024 privind aprobarea Cerințelor la importul produselor derivate din focă

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 763/2024 privind aprobarea Cerințelor la importul produselor derivate din focă este elaborat de către Direcția politici în domeniul conservării naturii și biodiversității, Ministerul Mediului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul este elaborat în scopul executării poziției 119 din Anexa A, Capitolul 27, Clusterul 4, al Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la UE 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Analiza Hotărârii Guvernului nr. 763/2024 privind aprobarea Cerințelor la importul produselor derivate din focă, evidențiază faptul că acesta a constituit un prim pas esențial în alinierea cadrului normativ național la acquis-ul Uniunii Europene în domeniul comerțului cu produse derivate din focă. Actul normativ a avut ca obiect principal instituirea unui regim general de interdicție a introducerii pe piață a produselor obținute în urma vânătorii comerciale de foci, precum și reglementarea strictă a excepțiilor permise, în special pentru produsele provenite din vânătoarea tradițională practică de comunitățile inuite și alte comunități indigene.

Cu toate acestea, aplicarea practică a Hotărârii Guvernului nr. 763/2024 a scos în evidență deficiențe și lacune normative care afectează claritatea, previzibilitatea și eficiența mecanismului de control. În primul rând, deși actul stabilea obligația prezentării unui certificat care să ateste conformitatea produselor importate cu condițiile prevăzute, acesta nu definește în mod expres modelul certificatului, conținutul său minim obligatoriu și elementele de trasabilitate necesare pentru verificarea autenticității și corectitudinii informațiilor. Această omisiune poate genera dificultăți pentru autoritățile vamale în procesul de evaluare a conformității importurilor.

În al doilea rând, cadrul normativ inițial nu desemnează în mod explicit o autoritate națională competentă responsabilă de verificarea certificatelor și de soluționarea situațiilor de incertitudine sau suspiciune privind autenticitatea

acestora. Absența unei delimitări clare a competențelor instituționale creează riscul unor interpretări divergente și al unei aplicări neuniforme a reglementărilor, diminuând capacitatea statului de a preveni introducerea pe piață a produselor derivate din focă provenite din surse neconforme.

De asemenea Hotărârea Guvernului nr. 763/2024 privind aprobarea Cerințelor la importul produselor derivate din focă, nu transpune integral normele detaliate de punere în aplicare prevăzute de Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1850, în special cele referitoare la procedura de certificare, schimbul de informații între autorități și rolul instituțiilor desemnate în verificarea documentelor justificative. Această transpunere incompletă creează un decalaj normativ între obligațiile asumate de Republica Moldova în contextul Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană și reglementările efectiv aplicabile la nivel național.

În acest context, elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 763/2024 privind aprobarea Cerințelor la importul produselor derivate din focă s-a impus ca o necesitate obiectivă pentru consolidarea și completarea cadrului normativ existent. Modificările propuse urmăresc să remedieze lacunele identificate prin introducerea unui model standardizat de certificat, desemnarea expresă a Agenției de Mediu ca autoritate competentă în materia verificării certificatelor, precum și stabilirea unei proceduri clare de cooperare instituțională cu Serviciul Vamal în caz de suspiciuni sau neconformități. Totodată, includerea clauzei privind abrogarea hotărârii la momentul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană asigură coerența și adaptabilitatea cadrului normativ în perspectiva integrării europene.

Prin urmare, Proiectul nu reprezintă o schimbare de viziune legislativă, ci o intervenție necesară și fundamentată, menită să asigure aplicarea efectivă, coerentă și conformă cu standardele europene a regimului juridic privind importul produselor derivate din focă

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul elaborat ca intervenție asupra Hotărârii Guvernului nr. 763/2024, are ca obiectiv principal consolidarea și operaționalizarea cadrului normativ existent privind importul produselor derivate din focă, prin transpunerea completă a normelor de punere în aplicare prevăzute de legislația Uniunii Europene și prin corectarea deficiențelor identificate în aplicarea actului inițial.

Una dintre prevederile esențiale ale proiectului constă în completarea hotărârii de bază cu o clauză expresă privind caracterul său tranzitoriu, stabilindu-se abrogarea automată a acesteia la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Această soluție normativă asigură coerența juridică și evită

suprapunerile sau conflictele de reglementare în contextul aplicării directe a dreptului Uniunii Europene după aderare.

Un element de noutate major îl reprezintă detalierea regimului de certificare a produselor derivate din focă importate. Proiectul introduce în mod explicit obligația utilizării unui certificat conform unui model standardizat, ceea ce conferă claritate, uniformitate și previzibilitate procedurii de verificare. Modelul de certificat include informații detaliate privind originea produselor, speciile utilizate, justificarea legală a vânătorii, trasabilitatea, cantitatea și identificatorii unici, facilitând astfel controlul eficient al conformității.

De asemenea, proiectul instituie, pentru prima dată, o delimitare clară a competențelor instituționale. Agenția de Mediu este desemnată în mod expres drept autoritatea națională responsabilă de verificarea certificatelor, la solicitarea Serviciului Vamal, precum și de adoptarea deciziilor în situațiile în care apar îndoeli privind autenticitatea sau corectitudinea documentelor prezentate. Această clarificare consolidează cooperarea interinstituțională și reduce riscul aplicării neunitare a normelor.

Un alt element nou constă în ajustările de ordin tehnico-normativ, menite să asigure coerența internă a actului, inclusiv numerotarea și redenumirea anexelor, precum și corelarea expresă a trimiterilor din text cu anexele corespunzătoare. Aceste modificări, deși aparent formale, au un rol important în sporirea clarității și securității juridice.

În ansamblu, proiectul nu modifică principiile de bază ale regimului juridic instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 763/2024, respectiv interdicția comerțului cu produse derivate din focă provenite din vânătoare comercială și permisiunea limitată a importurilor tradiționale. În schimb, acesta introduce instrumentele normative necesare pentru aplicarea efectivă a acestor principii, prin mecanisme clare de certificare, control și responsabilitate instituțională, aliniate pe deplin standardelor Uniunii Europene.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare.

În procesul de elaborare a Proiectului au fost examinate mai multe opțiuni alternative de intervenție normativă, fiecare având potențialul de a răspunde, într-o anumită măsură, problemelor identificate în aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 763/2024. Analiza comparativă a acestor opțiuni a avut drept criterii principale conformitatea cu acquis-ul Uniunii Europene, eficiența aplicării, securitatea juridică și fezabilitatea instituțională.

O primă opțiune analizată a constatat în menținerea cadrului normativ existent, fără modificări sau completări, bazându-se exclusiv pe aplicarea extensivă și interpretativă a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 763/2024. Această opțiune a fost respinsă întrucât nu oferea soluții reale pentru lacunele

constatate în practică, în special lipsa unui model standardizat de certificat și absența desemnării explicite a unei autorități competente pentru verificarea documentelor. Menținerea statu-quo-ului ar fi perpetuat incertitudinile juridice și riscul introducerii pe piață a produselor neconforme.

O a doua opțiune a vizat adoptarea unui act normativ complet nou, care să abroge integral Hotărârea Guvernului nr. 763/2024 și să reglementeze exhaustiv domeniul importului produselor derivate din focă. Această variantă a fost considerată disproporționată în raport cu obiectivul urmărit, întrucât cadrul de bază instituit prin hotărârea existentă este, în esență, corect și aliniat legislației europene. Abrogarea și înlocuirea totală ar fi generat discontinuități normative inutile, ar fi presupus reluarea integrală a procesului de avizare și consultare și ar fi afectat stabilitatea juridică.

O altă opțiune analizată a fost reglementarea aspectelor deficitare prin acte administrative subordonate, precum instrucțiuni interne sau ghiduri metodologice destinate autorităților de control. Această soluție a fost exclusă deoarece nu ar fi avut forță juridică suficientă pentru a institui obligații clare și opozabile operatorilor economici și nu ar fi asigurat o transpunere formală și completă a normelor de punere în aplicare ale Uniunii Europene, așa cum se impune în contextul Acordului de Asociere.

De asemenea, a fost analizată posibilitatea limitării intervenției normative doar la clarificări tehnice minore, fără introducerea unui model de certificat sau a unor competențe instituționale explicite. Această opțiune a fost considerată insuficientă, întrucât nu ar fi rezolvat problemele structurale legate de trasabilitate, verificare și cooperare interinstituțională, care constituie elemente centrale ale regimului european în materie.

În urma evaluării acestor alternative, s-a concluzionat că soluția optimă o reprezintă modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 763/2024 printr-un act normativ distinct, respectiv proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 763/2024 privind aprobarea Cerințelor la importul produselor derivate din focă. Această abordare permite corectarea punctuală a deficiențelor identificate, asigură transpunerea integrală a normelor europene și menține, în același timp, continuitatea și coerența cadrului normativ existent.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public.

Aplicarea dispozițiilor Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 763/2024 pentru aprobarea Cerințelor la importul produselor derivate din focă nu produce efecte asupra sectorului public și nu determină impacturi de natură structurală sau instituțională asupra sistemului administrației

publice, neimpunând, totodată, inițierea unor demersuri de reformă structurală ori instituțională.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative.

Implementarea prevederilor proiectului Hotărârii Guvernului nu va necesita alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat.

Impactul asupra sectorului privat, ca urmare a implementării prevederilor Hotărârii Guvernului este unul nesemnificativ, fiind în esență neutru din punct de vedere economic. În prezent, pe teritoriul Republicii Moldova nu activează agenți economici a căror activitate să fie axată pe comerțul cu produse derivate din focă obținute în urma vânătorii comerciale, activitate care este interzisă prin cadrul normativ instituit. În aceste condiții, aplicarea cerințelor de interdicere și control nu generează efecte negative asupra mediului de afaceri existent.

Totodată, chiar și în ipoteza în care, pe viitor, ar apărea agenți economici interesați de importul sau comercializarea produselor derivate din focă admise în mod excepțional de legislație, impactul financiar asupra acestora ar fi minim. Cerințele introduse prin proiect nu instituie taxe sau costuri suplimentare, iar certificatul necesar pentru prezentarea către Serviciul Vamal, care atestă conformitatea produselor cu condițiile legale, este, de regulă, eliberat gratuit de organisme recunoscute.

În plus, standardizarea procedurii de certificare și clarificarea obligațiilor documentare sporesc predictibilitatea și transparența cadrului de reglementare, reducând riscul de blocaje administrative sau de interpretări neuniforme care ar putea afecta activitatea operatorilor economici. Prin urmare, proiectul nu impune sarcini disproporționate sectorului privat, ci creează premisele unui regim de conformare clar și echitabil, compatibil cu standardele Uniunii Europene. În ansamblu, impactul asupra sectorului privat este practic inexistent la etapa actuală și rămâne unul redus și gestionabil în perspectivă, fără consecințe economice negative și fără a afecta competitivitatea mediului de afaceri.

4.4 Impactul social.

Impactul social al Proiectului este unul preponderent pozitiv, indirect și de interes public general, derivând din consolidarea cadrului normativ privind importul produselor derivate din focă și din alinierea acestuia la standardele Uniunii Europene în materie de protecție a mediului, bunăstare a animalelor și responsabilitate etică în comerț.

În primul rând, proiectul contribuie la promovarea valorilor sociale legate de protecția faunei sălbatice și de descurajarea practicilor de exploatare comercială care generează suferință animalelor. Prin întărirea mecanismelor de control și verificare a provenienței produselor derivate din focă, se reduce riscul ca pe piață să fie introduse produse rezultate din vânătoare comercială, susținând astfel

așteptările societății privind un comerț responsabil și etic.

În al doilea rând, proiectul menține și respectă echilibrul social și cultural prin recunoașterea excepțiilor legate de vânătoria tradițională practică de comunitățile inuite și de alte comunități indigene. Reglementarea clară a acestor excepții, însoțită de un sistem de certificare transparent, asigură respectarea drepturilor și tradițiilor acestor comunități, evitând discriminarea și promovând diversitatea culturală, în concordanță cu principiile internaționale în domeniu.

De asemenea, prin clarificarea procedurilor și responsabilităților instituționale, proiectul contribuie la creșterea încrederii publicului în capacitatea autorităților statului de a exercita un control eficient și echitabil asupra activităților cu potențial impact etic și de mediu. Această încredere sporită în instituțiile publice are un efect social pozitiv, consolidând percepția de transparență și responsabilitate în procesul decizional.

Nu în ultimul rând, proiectul nu generează efecte sociale negative, întrucât nu afectează locuri de muncă, nu limitează accesul populației la bunuri de larg consum și nu impune sarcini suplimentare cetățenilor. Dimpotrivă, impactul său social se manifestă prin întărirea cadrului de protecție a interesului public, fără a produce costuri sociale sau dezechilibre.

În ansamblu, impactul social al Proiectului este unul favorabil, contribuind la promovarea unor standarde etice ridicate, la protejarea valorilor sociale și culturale și la consolidarea încrederii societății în mecanismele de reglementare și control ale statului.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal.

Modificările propuse prin prezentul proiect nu aduc atingere prevederilor Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Intervenția normativă nu instituie noi obligații de colectare sau prelucrare a datelor cu caracter personal și nu extinde categoriile de date deja utilizate în cadrul procedurilor administrative existente.

Impactul asupra datelor cu caracter personal este, prin urmare, unul nesemnificativ, proiectul limitându-se la utilizarea exclusivă a informațiilor strict necesare pentru asigurarea conformității legale și exercitarea controlului asupra importurilor de produse derivate din focă, cu respectarea integrală a principiilor și cerințelor prevăzute de cadrul normativ aplicabil în domeniul protecției datelor.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen.

Implementarea prezentului proiect nu generează un impact asupra echității și egalității de gen. Prevederile acestuia sunt neutre din perspectiva genului, neinstituind diferențieri, tratamente preferențiale sau restricții bazate pe criteriul de sex, sau identitate.

Actul normativ vizează exclusiv reglementarea unor aspecte tehnice și administrative privind importul produselor derivate din focă și se aplică în mod

egal tuturor persoanelor fizice și juridice, precum și autorităților publice implicate, indiferent de gen. Proiectul nu influențează accesul la resurse, oportunități economice, locuri de muncă sau procese decizionale și nu produce efecte diferite asupra femeilor și bărbaților.

În consecință, impactul asupra echității și egalității de gen este nul, proiectul fiind conform principiilor egalității de șanse și tratament prevăzute de legislația națională și de angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova.

4.5. Impactul asupra mediului.

Impactul asupra mediului al prezentului proiect este unul pozitiv, indirect și de interes public, fiind determinat de consolidarea cadrului normativ privind controlul importului produselor derivate din focă și de alinierea acestuia la standardele Uniunii Europene în domeniul protecției faunei sălbatice și al conservării biodiversității.

Prin întărirea mecanismelor de verificare și trasabilitate a produselor derivate din focă, proiectul contribuie la prevenirea și descurajarea comerțului cu produse provenite din vânătoria comercială, activitate cu efecte negative asupra populațiilor de foci și asupra echilibrului ecosistemelor marine. Astfel, actul normativ sprijină obiectivele de conservare a speciilor și de utilizare durabilă a resurselor biologice.

Totodată, proiectul menține și clarifică regimul excepțiilor permise pentru produsele obținute în urma vânătorii tradiționale practicate de comunitățile inuite și de alte comunități indigene, în condiții care respectă bunăstarea animalelor și principiile managementului durabil al resurselor naturale. Această abordare asigură un echilibru între protecția mediului și respectarea practicilor tradiționale, fără a genera presiuni suplimentare asupra mediului natural.

Proiectul nu implică activități cu impact direct asupra mediului pe teritoriul Republicii Moldova, nu presupune utilizarea suplimentară a resurselor naturale și nu generează emisii, deșeuri sau alte efecte poluante. Impactul său se manifestă exclusiv la nivel normativ și de control, prin întărirea instrumentelor de prevenire a unor practici cu potențial impact ecologic negativ.

În ansamblu, impactul asupra mediului este favorabil, proiectul contribuind la protecția biodiversității, la combaterea exploatării nesustenabile a faunei sălbatice și la respectarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova în domeniul mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Prezenta Hotărâre transpune:

art. 4 alin. (7), art. 6 alin. (1) lit. (a), art. 8 și anexa din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1850 al Comisiei din 13 octombrie 2015 de stabilire

a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1007/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind comerțul cu produse derivate din focă, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 271 din 16 octombrie 2015, CELEX: 32015R1850.

Pentru a demonstra gradul de compatibilitate a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 763/2024 privind aprobarea Cerințelor la importul produselor derivate din focă cu legislația Uniunii Europene, au fost elaborat tabelul de concordanță, care va fi supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Obiectivul actului european transpus prin proiectul de Hotărâre constă în reglementarea strictă a importului și a introducerii pe piață a produselor derivate din focă, în vederea asigurării unui nivel ridicat de protecție a faunei sălbatice, a bunăstării animalelor și a respectării principiilor comerțului responsabil. Textul instituie un cadru juridic clar și coerent pentru controlul importului produselor derivate din focă în Republica Moldova, stabilind interdicțiile aplicabile, condițiile excepționale de admitere pe piață, precum și mecanismele de verificare și trasabilitate, în deplină concordanță cu legislația Uniunii Europene.

Totodată, proiectul urmărește alinierea legislației naționale la acquis-ul comunitar în domeniu, în contextul angajamentelor asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană.

În conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul Hotărârii urmează a fi supus procedurii de expertiză de către Centrul de Armonizare a Legislației, în vederea verificării gradului de compatibilitate cu dreptul Uniunii Europene și asigurării coerenței normative.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul consultării publice, în data de 29.12.2025 a fost plasat pe pagina Particip.gov.md anunțul privind inițierea elaborării proiectului la adresă: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15772

7. Concluziile expertizelor

Conform art. 36 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative Proiectul va fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. Obiecțiile vor fi luate în considerare la definitivarea proiectului.

Conform art. 37 din legea nr.100/2017 cu privire la actele normative Proiectul va fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției. Obiecțiile vor fi luate în considerare la definitivarea proiectului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul Hotărârii se încorporează în cadrul normativ existent al Republicii Moldova prin completarea și detalierea reglementărilor naționale privind comerțul exterior, protecția mediului și conservarea faunei sălbatice, fără a aduce atingere principiilor și instituțiilor deja consacrate. Actul normativ este elaborat în temeiul art. 11 din Legea nr. 1031/2000 privind reglementarea de stat a activității comerciale externe și se corelează cu prevederile Legii nr. 439/1995 privind regnul animal, care stabilește cadrul general de protecție și utilizare a resurselor faunistice.

Totodată, proiectul se înscrie în ansamblul actelor normative adoptate în vederea realizării angajamentelor asumate de Republica Moldova prin Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, asigurând transpunerea și aplicarea coerentă a acquis-ului comunitar în domeniul comerțului cu produse derivate din focă. Prin această abordare, actul normativ completează cadrul existent, fără a genera suprapuneri sau contradicții normative, ci dimpotrivă, clarifică și operaționalizează obligațiile deja prevăzute de legislația națională și europeană.

În plan instituțional, proiectul se integrează în mecanismele administrative deja funcționale, atribuind responsabilități clare autorităților competente Serviciului Vamal și Agenției de Mediu, în limitele competențelor lor legale. Astfel, aplicarea actului nu necesită crearea unor structuri noi, ci valorifică capacitățile instituționale existente, asigurând continuitatea și eficiența procesului de reglementare și control.

Prin urmare, modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent este unul organic și coerent, actul având rolul de a completa, detalia și armoniza reglementările naționale cu cele europene, în vederea asigurării unui sistem juridic unitar, previzibil și funcțional.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Prin intervenția propusă, se va crea cadrul juridic național privind cerințele la importul produselor derivate din focă, aliniat la acquis-ul comunitar și la angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană.

În acest sens, o primă măsură constă în asigurarea intrării în vigoare și a diseminării corespunzătoare a actului normativ către toate autoritățile publice implicate și către structurile teritoriale ale acestora, în vederea aplicării uniforme a noilor prevederi. Informarea și instruirea personalului responsabil de controlul și verificarea importurilor reprezintă un element esențial pentru prevenirea interpretărilor neuniforme și pentru consolidarea capacității administrative.

Implementarea prevederilor proiectului de act normativ revine Agenției de Mediu și Serviciului Vamal, fiecare autoritate exercitându-și atribuțiile în limitele

competențelor legale stabilite. Serviciul Vamal asigură controlul documentar și fizic al produselor în momentul importului, iar Agenția de Mediu verifică conformitatea certificatelor și întreprinde măsurile necesare pentru prevenirea introducerii pe piață a produselor neconforme.

De asemenea, este necesară utilizarea sistemelor electronice existente pentru schimbul de date și înregistrarea informațiilor privind certificatele și importurile autorizate, în vederea asigurării trasabilității și a unui control eficient. Cooperarea interinstituțională și schimbul operativ de informații constituie o măsură-cheie pentru aplicarea efectivă a prevederilor proiectului.

În ansamblu, măsurile necesare pentru implementare sunt de natură organizatorică și procedurală, nu implică alocări bugetare suplimentare semnificative și permit integrarea noilor cerințe în mecanismele administrative existente, asigurând funcționarea coerentă și eficientă a cadrului normativ adoptat.

Ministru

Gheorghe HAJDER

Ex.: Sergiu Balacci

e-mail: serghei.balacci@mediu.gov.md

tel. 022 204 574